

Financiële implicaties van de COVID-19 crisis voor de riolerings-en waterzuiveringssector

De COVID-19 crisis zet de overheidsbudgetten onder aanzienlijke druk. Daardoor rijst de vraag of het voor Vlaanderen wel haalbaar zal blijven om de huidige bijdragen vanuit de Vlaamse begroting naar de investeringen in de waterzuivering aan te houden. VLARIO pleit er juist voor om het investeringsritme op te drijven. Daar zijn volgens VLARIO twee goede redenen voor.

Economisch: een (groen) economisch herstellepakket is noodzakelijk. Het is duidelijk dat er nood zal zijn aan een economisch herstellepakket om de sociaal-economische gevolgen van de covid-19 crisis zo goed mogelijk te beperken. Overheden moeten daarom extra investeringen overwegen. Daarbij is de roep groot om met dit pakket meteen ook stappen te zetten in de richting van een duurzamere samenleving. De bouwsector is bijzonder conjunctuurgevoelig, en infrastructuurprojecten zijn dan ook bij uitstek aan de orde bij zo'n herstellepakket.

Ecologisch: investeren in proper water. De fundamentele kwetsbaarheid van Vlaanderen inzake water bleek overduidelijk de afgelopen zomers. De uitdagingen inzake waterzuivering zijn gekend. Om de Europese doelstellingen te halen, moet het afvalwater van een extra half miljoen Vlamingen tegen 2027 gezuiverd worden. Nog altijd 1 op de 8 huizen heeft geen riolering. Bij de meeste daarvan komt het afvalwater ongezuiverd in een gracht of beek terecht. Vlaanderen kent nog steeds een enorme achterstand inzake de uitbouw van de waterzuiveringsinfrastructuur. Het lijkt dan ook evident dat een inhaalbeweging hierin een onderdeel dient te zijn van zo'n herstellepakket.

Hoe kan dat praktisch ?

De (vele) actoren in de Vlaamse waterzuivering vonden elkaar tijdens de werkzaamheden omtrent de langetermijnfinanciering in de watersector (2018), en legden daar een samenhangend pakket maatregelen op tafel, dat grotendeels is doorvertaald in de [waterbeleidsnota](#). Sindsdien is er hard gewerkt aan de uitvoering ervan. Volgens VLARIO is het tijd om die voorbereidende gesprekken af te ronden en door te vertalen in een **actieprogramma**.

Investeringen blijven broodnodig. Daarom roepen we op dat de verschillende overheden hun middelen op peil houden en blijven investeren. Voor Vlaanderen zijn dat de subsidies en de lokaal pact middelen. Vlaanderen kan de samenwerking met de rioolbeheerders en gemeenten verder faciliteren door afspraken te maken over de te realiseren vuilvrachtreducties en de subsidies die daar tegenover staan. Zo creëren we duidelijkheid over de middelen op langere termijn, flexibiliteit in aanwending van de middelen en focus op de doelstelling.

Het **assetmanagement** wordt versneld geoperationaliseerd.

Ook moet er duidelijkheid komen over de **langetermijnfinanciering**.

Daarnaast is er veel te winnen door enkele ingrepen in de praktische organisatie van de investeringen. Die moeten erop gericht zijn om de "flow" aan studieopdrachten en aanbestedingen zo continu en vlot mogelijk te laten lopen:

- Zet in op de nodige hervormingen om de uitvoeringstermijnen te reduceren. Uit de inventaris die werd opgemaakt, blijken gecombineerde dossiers met de Vlaamse overheid één van de meest voorkomende oorzaken te zijn van vertragingen. De opmaak van één investeringsplanning in samenwerking met AWW en het duidelijk formaliseren van de

projectpartners betekent een serieuze versnelling van het projectverloop. VLARIO heeft een engagementsverklaring uitgewerkt en vraagt dat deze bij ieder project wordt toegepast.

- Er dient nu versneld werk te worden gemaakt van de grondige herziening van het **subsidiebesluit** waardoor er aan het begin van het traject veel tijd kan gewonnen worden. Zo kan dit gewijzigd subsidiebesluit er mede voor zorgen dat projecten sneller worden gerealiseerd. Cruciaal hierbij is dat de gemeentelijke opdrachtgevers voor langere termijn zicht hebben op de beschikbare middelen (parallel met het, door de Vlaamse overheid opgelegde, gemeentelijke meerjarenplan 2020-2025) en dat er in middelen wordt voorzien voor het halen van doelstellingen. Hierdoor krijgen de gemeenten en rioolbeheerders vrijheid om te kiezen welke projecten ze wanneer uitvoeren om deze doelstellingen te realiseren. Als er om een of andere reden een project blokkeert dan moet men makkelijk kunnen switchen naar een ander project dat evengoed resultaat genereert.
- Duidelijke **taakverdeling** en **responsabilisering**: momenteel liggen een aantal voorstellen op tafel en het is van het grootste belang dat hier snel beslissingen worden genomen om duidelijkheid te creëren.